

Wiadomości

Środa, 14 sierpnia 2019

77. rocznica likwidacji gorlickiego getta

19 sierpnia 1942 roku stał się ostatnim dniem gorlickiej społeczności Żydów. W tym roku mija 77 lat od likwidacji gorlickiego getta. Urząd Miejski wraz z Sądeckim Szetlem zaprasza na uroczystości poświęcone upamiętnieniu tych tragicznych wydarzeń oraz społeczności, która przed wojną stanowiła połowę mieszkańców Gorlic.

W poniedziałek - 19 sierpnia - o godz. 17:00 zapraszamy na Apel Pamięci pod monumentem na Placu Dworzysko. Spotkanie poprowadzi, w imieniu Dyrektora Sądeckiego Szetlu, Artur Franczak.

Ziemia Gorlicka przez stulecia była miejscem współistnienia trzech kultur: Pogórzan, Łemków i Żydów, czyli katolików, grekokatolików i prawosławnych i wyznawców judaizmu. Przed II wojną światową kwitło życie kulturalne i religijne gorlickich Żydów, skoncentrowane wokół obudowanej synagogi przy ulicy Piekarskiej. Duża część społeczności żydowskiej zaczynała ulegać zasymilowaniu, modernizując swój tradycyjny sposób życia. Powszechne było przekonanie, że Żydzi są ważnym elementem życia miasta i podobnie jak wszyscy mieszkańcy dążą do odbudowy zrujnowanego wojną regionu i jego gospodarki. Podkreślano wręcz wyjątkowo dobre stosunki polsko-żydowskie panujące w mieście.

Wraz z wybuchem wojny część gorlickich Żydów uciekła na wschód. Po 17 września kilkaset osób zostało zatrzymanych przez Rosjan i zesłanych do łagrów w głąb Związku Radzieckiego. Taki los spotkał min. ostatniego rabina Gorlic Eliszę Halberstama, który zmarł na zesłaniu.

Szacuje się, że na Syberii wojnę przeżyło ok. 100 gorlickich Żydów. W dniu 7 września 1939 roku do Gorlic wkroczyli Niemcy. Zaraz po zajęciu miasta rozpoczęli szykany wobec ludności żydowskiej. Tutejszych Żydów obowiązywały takie same zarządzenia na terenie całej Generalnej Guberni. Gorlice nie były wyjątkiem.

W połowie października 1941 roku utworzono na terenie Gorlic getto. Oprócz 3500 miejscowych Żydów, umieszczono na niewielkiej przestrzeni, ludność żydowską przesiedloną także z okolicznych miejscowości. Od wiosny 1942 roku zaczęła się stopniowa, systematyczna likwidacja ludności żydowskiej w gettcie dokonywana przez Niemców oraz policję ukraińską. Ostateczna likwidacja getta gorlickiego miała miejsce w sierpniu 1942 roku. W dniach 14-19 sierpnia Niemcy dokonali na terenie miasta, w tzw. Buciarni oraz w lesie Garbacz egzekucji ok. 900 osób. Wywiezieni Żydzi gorliccy zostali zamordowani w Bełżcu prawdopodobnie 20 sierpnia 1942 roku.

